

Sygn. akt I NO 13/20

POSTANOWIENIE

Dnia 6 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie ze skargi K. K.

o wznowienie postępowania zakończonego wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2019 r. sygn. akt I NO 32/18,

wydanym w sprawie z odwołania K. K. od pisma Prokuratora Generalnego z dnia 16 maja 2018 r., nr PK IX K (...) i pisma Zastępcy Dyrektora Biura Kadr Prokuratury Krajowej z dnia 16 maja 2018 r., nr PK IX K (...)

w przedmiocie niewyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora, na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 6 maja 2020 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 stycznia 2019 r., I NO 32/18, Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie K. K. od pisma Prokuratora Generalnego z 16 maja 2018 r., nr PK IX K (...) i pisma Zastępcy Dyrektora Biura Kadr Prokuratury Krajowej z 16 maja 2018 r. nr PK IX K (...) w przedmiocie niewyrażenia zgody na dalsze zajmowanie stanowiska prokuratora po ukończeniu sześćdziesiątego roku życia. Sąd Najwyższy przyjął, że odwołanie skarżącej jest niedopuszczalne, ponieważ zostało wniesione od pisma niebędącego decyzją co do przejścia w stan spoczynku w rozumieniu art. 127 § 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2017, poz. 1767 ze zm.) i niepochodzącego od Prokuratora Generalnego, a od takiego aktu odwołanie nie przysługuje.

Skargą z 6 lutego 2020 r. K. K. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2019 r., I NO 32/18 oraz uchylenie tego wyroku w całości. Skarżąca wskazała, że 5 listopada 2019 r. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-192/18 wydał wyrok, dotyczący tego samego stosunku prawnego, okoliczności faktycznych i dowodowych, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga podlega odrzuceniu.

Zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania, które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem. Przepis ten, regulując możliwość wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem, daje wyraz ogólnej zasadzie, że skarga o wznowienie przysługuje tylko od prawomocnych orzeczeń co do istoty sprawy (zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 4 sierpnia 2006 r., III CZP 51/2006, postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2015 r., II CZ 3/15). W postępowaniu procesowym takimi orzeczeniami są wyroki i nakazy zapłaty (art. 353² k.p.c.).

Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że o rodzaju orzeczenia – w tym także w kontekście skargi o wznowienie postępowania – decyduje nie forma, jaką nadał swemu orzeczeniu sąd, ale przedmiot rozstrzygnięcia. Dlatego też orzeczenie rozstrzygające o kwestiach natury proceduralnej pozostaje w rzeczywistości postanowieniem, chociażby sąd nazwał je wyrokiem (por. uchwała połączonych Izb Sądu Najwyższego: Izby Cywilnej oraz Izby Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z 6 marca 1972 r., III CZP 27/71).

Sąd Najwyższy orzeczeniem z 10 stycznia 2019 r., I NO 32/18 odrzucił odwołanie skarżącej, jako niedopuszczalne. Wydał więc orzeczenie formalne (nie odnoszące się do istoty sprawy), dla którego właściwa była forma postanowienia (art. 354 k.p.c.). Ponieważ postępowanie nie zostało zakończone rozstrzygnięciem merytorycznym, to skarga o wznowienie postępowania jest, co do zasady, niedopuszczalna.

Wyjątek w tym zakresie wprowadza art. 399 § 2 k.p.c., który przewiduje, że na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c. postępowanie może być wznowione także w razie zakończenia go postanowieniem. Oznacza to, że skarga o wznowienie postępowania może być wniesiona w wypadku, gdy zakończono je prawomocnym postanowieniem, tj. orzeczeniem, które nie rozstrzyga w procesie co do istoty, tylko wtedy, gdy skarżący opiera skargę na twierdzeniu, że zaskarżone orzeczenie zostało wydane na podstawie aktu normatywnego, co do którego Trybunał Konstytucyjny orzekł o jego niezgodności z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą. W przepisach k.p.c. brak natomiast regulacji przewidującej dopuszczalność wznowienia postępowania na podstawie wyroku TSUE.

Przy czym, inaczej niż to jest w odniesieniu do decyzji administracyjnych (wyrok TSUE z 13 stycznia 2004 r., C-453/00, Kühne & Heitz) prawo Unii nie wymaga wzruszenia prawomocnego wyroku sądu krajowego, nawet jeśli opiera się na błędnej wykładni prawa Unii, jeżeli wymaga tego zasada pewności prawa – potrzeba ochrony stabilności obrotu prawnego (wyroki TSUE: z 1 czerwca 1999 r., C-126/97, Eco Swiss pkt 46-47, z 16 marca 2006 r., C-234/04, Kapferer, z 3 września 2009 r., C-2/08 Fallimento Olimpiclub, por. jednak wyrok TSUE z 18 lipca 2007 r., C-119/05 Lucchini dotyczący sfery, gdzie kompetencja Unii ma charakter wyłączny). Brak zatem podstaw do konstruowania na podstawie art. 401¹ k.p.c. ogólnej zasady dopuszczalności wznowienia postępowania, w tym zakończonego orzeczeniem formalnym, opierającym się na błędnej wykładni prawa Unii, z uwagi na późniejsze wydanie przez TSUE wyroku w tym samym przedmiocie.

Nawet, gdyby przyjąć odmienne stanowisko i uznać, że wyrok TSUE może stanowić podstawę wznowienia postępowania w sprawie cywilnej w razie zakończenia go orzeczeniem opartym na odmiennej wykładni prawa Unii, to nie ulega wątpliwości, iż taka możliwość istniałaby tylko wówczas, gdyby wyrok TSUE odnosił się wprost do podstawy rozstrzygnięcia kontestowanego skargą. W niniejszej sprawie oznaczałoby to, że powołany przez skarżącą wyrok TSUE z 5 listopada 2019 r., C-192/18 musiałby dotyczyć dopuszczalności wniesienia odwołania w sprawie I NO 32/18. Wyrok TSUE nie porusza jednak w ogóle tej kwestii.

Skoro zatem K. K. wniosła skargę o wznowienie postępowania od orzeczenia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2019 r., I NO 32/18, którym odrzucono jej odwołanie (a więc orzeczenia formalnego) i nie oparła tej skargi na podstawie określonej w art. 401¹ k.p.c., ani nie wskazała na takie okoliczności wynikające z wyroku TSUE z 5 listopada 2019 r., C-192/18, które odnosiłyby się do podstawy rozstrzygnięcia w sprawie I NO 32/18, to skarga ta w świetle art. 399 § 1 i 2 k.p.c. jest niedopuszczalna.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. odrzucił skargę o wznowienie postępowania.